

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 172-01/16-10/ EPA 1690-VII
Ljubljana, 7. 2. 2017

Državni svet Republike Slovenije je na 48. seji 7. 2. 2017, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2C) – skrajšani postopek

Državni svet predlog zakona **podpira**.

Predlog zakona uvaja nov institut, s katerim se določa nove zneske najnižje pokojnine, ki so odvisni od dolžine pokojninske dobe brez dokupa. Posameznikom z dopolnjeno pokojninsko dobo zakon zagotavlja najnižjo pokojnino, če njihova starostna ali invalidska pokojnina brez dokupa let ne dosega zakonsko določenega zneska. Zavarovancu s 40 leti pokojninske dobe brez dokupa bo tako zagotovljena starostna ali invalidska pokojnina, ki ne more biti nižja od 500 evrov; zavarovancu z dopolnjenimi več kot 39 in manj kot 40 leti pokojninske dobe brez dokupa bo zagotovljena pokojnina v višini 490 evrov in zavarovancu z 38 ali 37 leti pokojninske dobe brez dokupa v višini 480 evrov oziroma 470 evrov. Nominalni zneski po tem zakonu se bodo usklajevali na način, kot to velja za vse pokojnine. Obenem predlog zakona določa, da se te pravice zagotovijo tudi upokojujencem, ki so se upokojili po predhodno veljavnih zakonodajah in se jim je pokojnina odmerila v nižjem znesku, kot ga določa nov zakon. Pri tem Vlada še išče rešitve za ženske, ki so se v preteklosti pod drugačnimi sistemskimi pogoji upokojevale s 35 leti pokojninske dobe in bi bile glede na predlagane zakonske rešitve zdaj v neenakopravnem položaju.

Državni svet je bil seznanjen, da je Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide zaradi potrebe po dodatnih usklajevanjih o nekaterih odprtih vprašanjih v zvezi s predlogom zakona na 35. seji 1. 2. 2017 sprejel sklep, da se obravnava predloga zakona preloži na eno od prihodnjih sej omenjenega odbora.

Državni svet ugotavlja, da predlog zakonskih sprememb sledi prizadevanjem upokojujenskih organizacij za dvig najnižjih pokojnin in je nastal ob sodelovanju pristojnega ministrstva, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, Zveze upokojujenskih društev Slovenije in Sindikata upokojujencev Slovenije. Usklajevanje pokojnin je bilo namreč z interventnimi zakoni v letih 2010, 2011 in 2013 minimalno, v

letih 2012, 2014 in 2015 pa onemogočeno, kar je vplivalo na zmanjševanje vrednosti pokojnin in slabšalo gmotni položaj uživalcev pokojnin. Pri tem ni nezanemarljivo dejstvo, da so bili upokojenci zaradi varčevalnih ukrepov v zadnjih letih prikrajšani za skupno 12 odstotkov povišanja, ki jim sicer pripada z letnim usklajevanjem na podlagi področnega sistemskega zakona.

Državni svet opozarja na finančni vidik izvedbe zakonskih sprememb, saj se bodo pokojnine povečale bistvenemu številu upokojencev. Sredstva naj bi se zagotavljala iz skupnih prihodkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, odhodki zavoda pa se zaradi novega ukrepa ne bodo povečali. Pri tem Državni svet izpostavlja vprašanje zanesljivosti predvidevanj predlagatelja glede gospodarske rasti in ugodne gospodarske klime ter s tem povezanega zmanjšanja števila novih upokojencev.

Državni svet izpostavlja tudi vrsto vprašanj glede pokojnin, ki so odvisne od višine plač in bi morale biti višje od praga revščine v Republiki Sloveniji. Državnemu svetu se zdi pomembno, da se morajo pokojnine ponovno usklajevati skladno s sistemskim zakonom, ne pa da varčevalni, interventni ukrepi postajajo sistemski. Smiselno bi bilo uvesti tudi košarico stroškov za upokojence kot dopolnilne osnove pri usklajevanju pokojnin. Državni svet meni, da bi morala pristojno ministrstvo oz. Vlada k reševanju problematike prenizkih pokojnin pristopiti sistemsko in ne parcialno, saj je v sistemu upokojevanja zaradi različnih okoliščin in potreb zavarovancev možno najti tudi druge pokojnine, ki so prav tako prenizke in ne zagotavljajo dostojnega preživetja.

Državni svet predlaga sprejem sistemskega dogovora glede pogojev in oblik zaposlitev, ki bi na eni strani upošteval stalna delovna mesta z zaposlenimi, ki še ne dosega polne pokojninske dobe, in priložnostna delovna mesta, na katerih bi se lahko zaposlili tudi upokojenci.

Državni svet predlog zakona ocenjuje kot prvi korak k izboljšanju položaja upokojencev v Republiki Sloveniji in poziva pristojne državne organe, da k sistemskim spremembam delovne in pokojninske zakonodaje pristopajo celovito in nediskriminatorno do različnih skupin upokojencev.

* * *

Za poročevalko je bila določena državna svetnica mag. Darija Kuzmanič Korva.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik